ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Gabriely Bašné a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **TAHI CZ s.r.o.,** IČ: 26837889, se sídlem Nemile 19, Zábřeh, zastoupeného Mgr. Janem Drapáčem, advokátem se sídlem nám. Osvobození 28, Zábřeh, proti žalovanému: **Státní úřad inspekce práce,** se sídlem Kolářská 451/13, Opava, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 4. 2018, č. j. 30 A 166/2016 – 76,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Odůvodnění:

I.
Vymezení věci

[1] Rozsudkem ze dne 30. 4. 2018, č. j. 30 A 166/2016 – 76, Krajský soud v Plzni (dále jen „krajský soud“) zamítl žalobu, jíž se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 7. 2016, č. j. 1731/1.30/16-3, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Plzeňský a Karlovarský kraj ze dne 25. 2. 2016, č. j. 5055/6.30/15-53 (dále též „správní orgán I. stupně“); žalovaný pouze formulačně změnil prvostupňové rozhodnutí ve výroku I. bodu 3., jímž byl žalobce shledán vinným ze spáchání správního deliktu *dle § 30 odst. 1 písm. z) zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění rozhodném (dále jen „zákon o inspekci práce“) tím, že jako zhotovitel provádějící práce v Sušici, Pražská 117, na stavbě „Stavební úprava a přístavba v areálu Ponnath ŘEZNIČTÍ MISTŘI s.r.o.“ (dále též „stavba“ či „stavba v Sušici“), nesplnil svoji povinnost nejpozději do 8 dnů před zahájením prací na staveništi informovat koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci o rizicích vznikajících při pracovních nebo technologických postupech, které zvolil. Nesplnil tak povinnost danou mu § 16 písm. a) zákona č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění*

bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy, ve znění rozhodném (dále jen „zákon č. 309/2006 Sb.“).

[2] Krajský soud v dané věci ze správního spisu zjistil následující podstatné skutečnosti. Správní orgán I. stupně provedl v období od 19. 9. 2014 do 13. 11. 2014 u žalobce kontrolu příčin a okolností pracovního úrazu M. J., zaměstnance žalobce (dále též „zraněný zaměstnanec“). O provedené kontrole byl vypracován protokol ze dne 13. 11. 2014 (dále též „protokol o kontrole“). V protokole o kontrole byly uvedeny povinnosti, které žalobce na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, dle zjištění správního orgánu I. stupně, svým jednáním na stavbě porušil.

[3] Ze správního spisu rovněž vyplývá, že v průběhu řízení bylo prováděno rozsáhlé dokazování jak listinnými důkazy – zejména zápisy o školení ze stavebních deníků; seznámení s místními bezpečnostními podmínkami staveniště; tak výslechy svědků, konkrétně L. H. – koordinátora stavby; R. E. – zaměstnance žalobce a spolupracovníka zraněného zaměstnance; F. S. – stavbyvedoucího; M. J. – zraněného zaměstnance. Žalobce se k věci vyjádřil na ústním jednání dne 1. 10. 2015 tak, že jeho zaměstnance měl na stavbě proškolit stavbyvedoucí, který stavbu zná, a potvrdil, že do 8 dnů před zahájením prací na stavbě neinformoval koordinátora stavby o rizicích vznikajících při pracovních nebo technologických postupech, které zvolil, jelikož na to neměl dostatek času a o pracovních podmínkách na stavbě neměl žádné informace.

[4] Správní orgán I. stupně dne 25. 2. 2016 ve věci vydal rozhodnutí, jímž ve výroku I. rozhodl, že žalobce svým jednáním naplnil následující skutkové podstaty správních deliktů:

1. dle § 30 odst. 1 písm. f) zákona o inspekci práce nesplnil povinnost kontrolovat úroveň bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a účinnost stanovených opatření, zejména dodržování metod a způsobu zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, které jako opatření před možným nebezpečím a riziky sám stanovil v rámci vyhodnocení rizik a technologického postupu pro danou stavbu. Nekontroloval dodržování opatření a podmínek uvedených v tomto technologickém postupu, když zraněný zaměstnanec dne 30. 8. 2014, pracující na stavbě jako izolatér a řidič neprováděl práce z dočasné stavební konstrukce, ani ze dvojitého AL žebříku (štaflí), jak bylo uvedeno v technologickém postupu žalobce, nýbrž se při výkonu práce pohyboval po konstrukci budované stavby, konkrétně po PUR panelech BRUCHA, které však nebyly projektovou dokumentací stavby určeny jako staveništní komunikace, ani nebyly jako komunikace určeny technologickým postupem či objednavatelem prací. Zraněný zaměstnanec se tak pohyboval po konstrukci, kterou vůbec neměl používat, o níž nevěděl, jestli je bezpečná, neboť si žalobce neověřil její nosnost. Tato konstrukce nezaručovala, že bude při zatížení osobami včetně nářadí, pracovních pomůcek a materiálu bezpečná proti prolomení, a nebylo ani provedeno jiné zajištění proti propadnutí, jak uvádí § 3 odst. 6 nařízení vlády č. 362/2005 Sb. Zraněný zaměstnanec navíc nebyl zajištěn proti propadnutí či pádu vhodným osobním ochranným prostředkem. Žalobce tak nesplnil povinnosti vyplývající z § 102 odst. 3, 7 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění rozhodném (dále jen „zákoník práce“);

2. dle § 30 odst. 1 písm. f) zákona o inspekci práce nesplnil svoji povinnost zajistit zraněnému zaměstnanci školení o právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, které doplňují jeho odborné předpoklady a požadavky pro výkon práce týkající se jím vykonávané práce a vztahující se k rizikům, s nimiž může přijít zaměstnanec do styku, a to zejména formou seznámení se s riziky, výsledky vyhodnocení rizik a s opatřeními na ochranu před působením těchto rizik, které se týkaly jeho práce na pracovišti stavby v Sušici. Žalobce tak nesplnil povinnost vyplývající z § 103 odst. 1 písm. f) zákoníku práce;
3. dle § 30 odst. 1 písm. z) zákona o inspekci práce jako zhotovitel provádějící práce na stavbě v Sušici nesplnil svoji povinnost nejpozději do 8 dnů před zahájením prací na staveništi informovat koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci o rizicích vznikajících při pracovních nebo technologických postupech, které zvolil. Nesplnil tak povinnost danou mu § 16 písm. a) zákona č. 309/2006 Sb.

[5] Dále správní orgán I. stupně ve výroku pod bodem II. rozhodnutí uložil žalobci za spáchaný delikt pokutu ve výši 160 000 Kč dle § 30 odst. 2 písm. d) zákona o inspekci práce. Výrokem pod bodem III. zastavil správní řízení ve věci podezření ze spáchání správního deliktu, kterého se měl žalobce dopustit tím, že *dle § 30 odst. 1 písm. f) zákona o inspekci práce nesplnil svoji povinnost zajistit zraněnému zaměstnanci školení o právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, které doplňují jeho odborné předpoklady a požadavky pro výkon práce, týkající se jím vykonávané práce a vztahující se k rizikům s nimiž může přijít do styku na pracovišti, na kterém je práce vykonávána při nástupu zaměstnance do práce, a to nejpozději do 1. 4. 2014, což byl den nástupu zaměstnance do práce, když pracovní smlouva byla sepsána a podepsána dne 17. 3. 2014.* Správní orgán I. stupně totiž v průběhu řízení zjistil, že zraněný zaměstnanec byl řádně ke dni svého nástupu do práce proškolen.

[6] Správní orgán I. stupně v odůvodnění rozhodnutí popsal úrazový děj tak, že si zraněný zaměstnanec pro přenášení izolačního materiálu instaloval hliníkový žebřík na stropní stěnové panely BRUCHA. Přitom stěnové panely byly sestaveny jen jako provizorní zakrytí, nejednalo se o nosnou konstrukci. Panely však nebyly takto označeny a nebyl na ně zamezen vstup. Při slézání zraněného zaměstnance ze žebříku tak došlo k propadnutí provizorní konstrukce. Zraněný zaměstnanec spadl do hloubky cca 5 m na betonovou podlahu a způsobil si vážný pracovní úraz. Taktéž bylo zjištěno, že zraněný zaměstnanec byl při práci vybaven ochrannou přilbou, pracovním oděvem a obuví; nikoli však osobními ochrannými pracovními prostředky pro práce ve výškách.

[7] K prvému vytýkanému jednání žalobce správní orgán I. stupně z protokolu o kontrole zjistil, že žalobce v rozhodné době prováděl na stavbě práce na předaném pracovišti stavby na základě objednávky společnosti NIESBERGER INSTALACE s. r. o. ze dne 25. 7. 2014, což vyplývá ze zápisu ve stavebním deníku společnosti NIESBERGER INSTALACE s. r. o. učiněného dne 11. 8. 2014. Z žalobcem předložených technologických postupů správní orgán I. stupně zjistil, že v nich není specifikován ani způsob zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví pro práci a pohyb na PUR panelech BRUCHA, ani způsob pohybu na stavbě. V technologických postupech bylo uvedeno pouze, že veškeré montážní práce budou prováděny z dvojitých AL žebříků s možným výsuvným třetím dílem; případně lze použít montážní plošinu po dohodě s koordinátorem stavby Ing. R. S. či hliníkové lešení. Z provedených svědeckých výslechů vyplynulo, že se

zaměstnanci pohybovali po konstrukci PUR panelů BRUCHA i po jiných konstrukcích, které tvořily podlahu pod izolovanými zařízeními a daly se využít jako pochozí plocha. Nikdo ze zaměstnanců žalobce si neověřil nosnost těchto ploch. Taktéž odpovědný pracovník žalobce zajišťující na stavbě požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci nekontroloval a nezajistil, aby se práce prováděly v souladu s technologickým postupem a neověřil únosnost konstrukce. Zraněný zaměstnanec navíc nebyl zajištěn vhodným osobním ochranným pracovním prostředkem.

[8] Správní orgán I. stupně k druhému vytýkanému jednání konstatoval, že zraněný zaměstnanec byl na stavbě dne 25. 8. 2014 seznámen s místními bezpečnostními podmínkami staveniště. Toto školení provedla společnost BERGER BOHEMIA a. s., jakožto hlavní zhotovitel stavby, v rozsahu předání stanoviště společnosti NIESBERGER INSTALACE s. r. o. Dále již zraněný zaměstnanec nebyl proškolen ohledně rizik možného ohrožení vyplývajících ze vzájemné činnosti vycházející z objednávky prací mezi NIESBERGER INSTALACE s. r. o. a žalobcem. Rovněž tak nebyl proškolen z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany na pracovištích NIESBERGER INSTALACE s. r. o. Správní orgán I. stupně uzavřel, že zraněný zaměstnanec nedostal přiměřené a dostatečné informace a pokyny o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, zejména formou seznámení s riziky, výsledky vyhodnocení rizik a s opatřeními na ochranu před působením těchto rizik, které se týkaly jeho práce na konkrétním pracovišti. Nebyl tedy seznámen s požadavky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, vyhodnocením rizika stanovenými opatřeními a technologickým postupem pro předmětnou stavbu, kterou měl provést zaměstnavatel zraněného zaměstnance, tj. žalobce. Konkrétně nebyl seznámen s povinností pohybovat se jen v prostorách vymezených odpovědnými zaměstnanci; nebyl seznámen s místy, kam nesmí být ukládán žádný materiál, kde je nebezpečí pádu do hloubky. Zraněný zaměstnanec tudíž nevěděl, že se nesmí pohybovat po provizorní konstrukci. Na druhé straně správní orgán I. stupně při hodnocení jednání žalobce přihlédl i ke dvěma uskutečněným školením zraněného zaměstnance. Rovněž tak vzal v úvahu lehkomyslné počínání zraněného zaměstnance, který dostatečně nedbal na svou bezpečnost a ochranu zdraví. Zraněný zaměstnanec totiž v rozporu s povinnostmi v technologickém postupu použil k montážním pracím toliko jednoduchý žebřík, který umístil na nestabilní povrch a nebyl zajištěn osobními ochrannými pracovními pomůckami proti pádu z výšky.

[9] Sankci správní orgán I. stupně stanovil s přihlédnutím k tomu, že žalobce spáchal několik správních deliktů na úseku bezpečnosti práce, jimiž byl porušen státem chráněný zájem na bezpečných podmínkách pro výkon práce a na zvláštní zákonné ochraně zaměstnance. Nepřímým důsledkem vytýkaného jednání žalobce, zejména nedostatečnost kontrol a absence příslušných školení, byl vznik závažného pracovního úrazu zaměstnance, který je v dočasné pracovní neschopnosti a má sníženou pohyblivost. Rovněž zohlednil aktuální finanční situaci žalobce, počet jeho zaměstnanců, výši základního kapitálu a výsledek jeho hospodaření v letech 2013 a 2014.

[10] Odvolání žalobce žalovaný zamítl a pouze s ohledem na to, že v mezidobí došlo s účinností od 1. 5. 2016 zákonem č. 88/2016 Sb. k novelizaci dotčených zákonných ustanovení, změnil, resp. formulačně upravil text třetího správního deliktu, jenž je žalobci kladen za vinu.

[11] V odůvodnění žalovaný zdůraznil, že předmětem správního řízení není šetření okolností a příčin vzniku pracovního úrazu zaměstnance žalobce ani nedodržování povinností ze strany koordinátora stavby, nýbrž žalobcovo nedodržení povinností v oblasti zajišťování bezpečnosti práce vyplývající z § 102 a § 103 zákoníku práce.

[12] Žalovaný odmítl námitku žalobce, že není zhotovitelem stavby. Vysvětlil, že jak společnost BERGER BOHEMIA a. s., tak NIESBERGER INSTALACE s. r. o., ale i žalobce jsou každý zhotovitelem stavby, a to v rozsahu jim zadané práce na stavbě. Každý je pak odpovědný za plnění povinností, které mu vyplývají z obecně závazných předpisů. Konkrétně žalobce vykonával v postavení zhotovitele pro společnost NIESBERGER INSTALACE s. r. o. část stavebních izolatérských prací.

[13] Žalovaný zdůraznil, že žalobce byl o kontrolách, které probíhaly v období od 19. 9. 2014 do 13. 11. 2014, řádně informován. V průběhu kontroly byl žalobce kontaktován, což žalovaný dokládal e-maily ze dne 24. 9. 2014 a 3. 11. 2014, výzvou zaslanou žalobci ze dne 4. 11. 2014 a odpovědí žalobce ze dne 6. 11. 2014.

[14] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu ke krajskému soudu, v níž nesouhlasil se způsobem provedení kontroly na stavbě správním orgánem I. stupně dne 24. 9. 2014. Namítal, že měla být provedena podle § 5 odst. 1 písm. e) a § 3 písm. a), b), c) a d) zákona o inspekci práce za účelem zjištění příčin a okolností pracovního úrazu a konkrétního zaměstnavatele, u kterého se úraz stal. Dále správním orgánům vytkl, že si za tímto účelem nevyžádaly pro rozhodnutí potřebné doklady (stavební deník, osvědčení o autorizaci stavbyvedoucího, smlouva o dílo mezi zhotovitelem a zadavatelem stavby, výpis ze živnostenského rejstříku zhotovitele stavby apod.). Tvrdil, že správní orgány aplikovaly § 102 odst. 3, 7 zákoníku práce na zcela jiný skutkový stav, než na který se dané ustanovení vztahuje. Správní orgány totiž při svém rozhodování nevzaly v úvahu odpovědnost jednotlivých dodavatelů (účastníků výstavby) za porušení předpisů, což vedlo ke vzniku pracovního úrazu. Správní orgány tedy nesprávně dovodily jeho odpovědnost za vznik pracovního úrazu, což prokazoval znaleckým posudkem. Nesouhlasil s tím, že správní orgány ve věci aplikovaly § 103 odst. 1 písm. f) zákoníku práce, když povinnost zaměstnavatele zajistit zaměstnancům školení o právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci je stanovena v § 103 odst. 2 zákoníku práce. Závěrem namítal, že správní orgány nezjistily skutečný stav věci, jelikož žalobce nemohl splnit ve výroku I. pod bodem 3. prvostupňového rozhodnutí vytýkanou povinnost nejpozději do 8 dnů před zahájením prací na staveništi, jelikož nevěděl, že na staveništi působí koordinátor bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Nelze mu proto uložit sankci za nesplnění povinnosti, kterou objektivně splnit nemohl.

[15] Krajský soud žalobu zamítl, jelikož dospěl k závěru, že správní orgány potřebný skutkový stav zjistily řádně a správně jej posoudily i po právní stránce. Konkrétně uvedl, že žalovaný vycházel z nesporného zjištění, že na stavbě došlo dne 30. 8. 2014 k pracovnímu úrazu zaměstnance žalobce. V souvislosti s pracovním úrazem byla provedena kontrola, jejímž výsledkem bylo zahájení správního řízení se žalobcem, jeho předmětem bylo prověření dodržování povinností žalobce v oblasti zajišťování bezpečnosti práce vyplývající z § 102 a § 103 zákoníku práce a nikoli okolností vzniku pracovního úrazu. Krajský soud proto neprovedl ve věci žalobcem navržené důkazy, jimiž měl žalobce v úmyslu prokázat příčiny vzniku pracovního úrazu. Jednalo se o následující listiny:

stavební deník, osvědčení o autorizaci stavbyvedoucího, smlouvu o dílo mezi zhotovitelem a zadavatelem stavby, výpis ze živnostenského rejstříku zhotovitele stavby.

[16] Krajský soud neshledal důvodnou ani námitku nesprávné aplikace § 102 odst. 3, 7 zákoníku práce. Poukázal na § 3 odst. 1 písm. c) zákona o inspekci práce, jenž zakládá Státnímu úřadu inspekce práce pravomoc k provádění kontroly dodržování vybraných povinností vyplývajících z právních předpisů k zajištění bezpečnosti práce. Upozornil, že správní orgán I. stupně prováděl kontrolu dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů k zajištění bezpečnosti práce ve vazbě k pracovnímu úrazu, a přitom v průběhu kontroly shledal, že žalobce nekontroloval úroveň bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a účinnosti stanovených opatření, které si sám v rámci vyhodnocení rizik stanovil.

[17] Krajský soud odmítl i námitku žalobce, že správní orgány při svém rozhodování nevzaly v úvahu odpovědnost jednotlivých dodavatelů za porušení právních předpisů, což následně vedlo ke vzniku pracovního úrazu. S odkazem na § 102 zákoníku práce zdůraznil, že povinnosti na úseku prevence rizik a bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců podle zákoníku práce mají vzájemné průniky pokud jde o osoby odpovědné za jejich přijetí. Jedno a totéž opatření tak mohly mít povinnost přijmout různé subjekty na různých úrovních řízení a každý z nich může být potrestán za své vlastní selhání. Každý zaměstnavatel má povinnost chránit před riziky své zaměstnance a dokonce i další osoby zdržující se na jeho pracovišti včetně svých subdodavatelů a zaměstnanců jiných dodavatelů. Pokud na jednom pracovišti jsou přítomni zaměstnanci více subjektů, musí zaměstnavatelé spolupracovat při uskutečňování opatření týkajících se bezpečnosti.

[18] Krajský soud dospěl k závěru, že žalobce vytýkaným jednáním naplnil skutkovou podstatu § 103 odst. 1 písm. f) zákoníku práce, jelikož zraněný zaměstnanec byl odeslán na stavbu, kde nebyl seznámen s konkrétními pokyny a informacemi o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci na stavbě. Naopak žalobce neporušil § 103 odst. 2 zákoníku práce, neboť jako zaměstnavatel zraněného zaměstnance mu školení ve smyslu citovaného zákonného ustanovení při nástupu do zaměstnání poskytl. Součástí tohoto školení však nebyly pokyny a informace o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci specifické pro stavbu v Sušici.

[19] Jako nedůvodnou posoudil krajský soud i námitku, že správní orgán I. stupně nedostatečně zjistil skutečný stav věci, neboť žalobce nemohl splnit povinnost nejpozději do 8 dnů před zahájením prací na staveništi informovat koordinátora o rizicích vznikajících při pracovních nebo technologických postupech, které zvolil. Krajský soud poukázal na obsah správního spisu, zejména na protokol o kontrole, z něhož žalobcovo nesplnění povinnosti dle § 16 písm. a) zákona č. 309/2006 Sb. vyplývá. Odkázal na odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, v němž se správní orgán I. stupně s porušením této povinnosti a s následným naplněním skutkové podstaty správního deliktu podle § 30 odst. 1 písm. z) zák. o inspekci práce řádně vypořádal.

II.
Obsah kasační stížnosti

[20] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. V ní namítal, že zhotovitel ani koordinátor provizorní stavby z panelů žádným způsobem

nezajistili označení o nosnosti stropních stěnových panelů BRUCHA. Rovněž tak žádný z nich nepřijal opatření k zabránění vstupu na tyto panely a neinformoval o potenciálním nebezpečí ostatní zhotovitele, jelikož na panelech se pohybovali nejen zaměstnanci žalobce. Zdůraznil, že za školení a zadávání práce na staveništi byla odpovědná společnost NIESBERGER INSTALACE s. r. o.

[21] Dále namítal, že dočasná stavební konstrukce nebyla zhotovena dle platných norem, což prokazoval svědeckou výpovědí Petra Figury, Martina Samka a provedenou fotodokumentací.

[22] Správním orgánům vytkl, že dostatečně nezjistily skutkový stav věci, jelikož mu uložily sankci za skutky, které se nestaly.

[23] Za neobjektivní označil vyhodnocení listinných důkazů krajským soudem. Konkrétně za nevěrohodný důkaz označil protokol o kontrole, jelikož v něm bylo uvedeno, že se kontroly účastnil i jednatel žalobce Ladislav Míčo, což nebyla pravda. Jednatel žalobce nebyl na kontrolu ani předvolán. Pokud by se jí totiž účastnil, měl by zápis jinou podobu a námitky proti němu by byly uplatněny již v protokole. Jednatel tak nemohl řádně objasnit okolnosti vzniku pracovního úrazu.

[24] Stěžovatel nesouhlasil s tím, že se měl dopustit porušení § 103 odst. 2 zákoníku práce, když zraněný zaměstnanec podepsal pracovní smlouvu dne 17. 3. 2014, ale do práce nastoupil až dne 1. 4. 2014. Zdůraznil, že zraněný zaměstnanec byl v den jeho nástupu do práce proškolen ohledně bezpečnosti a ochrany zdraví pro výkon práce. Krajskému soudu i žalovanému vytkl neprovedení důkazu záznamem F. S. ve stavebním deníku dne 25. 8. 2014 ohledně provedeného školení k všeobecným rizikům.

[25] Namítal, že na stavbě nebyl v postavení *zhotovitele* ve smyslu § 16 písm. a), b) zákona č. 309/2006 Sb., čímž nemohl naplnit skutkové podstaty citovaného ustanovení.

[26] Rovněž nesouhlasil s tvrzením správních orgánů ohledně jeho smluvního vztahu se společností NIESBERGER INSTALACE s. r. o., neboť správní orgány v této souvislosti uvedly nesprávné datum uzavřené smlouvy.

[27] Upozornil, že není zřejmé, z jakého zdroje správní orgány čerpaly, když tvrdily, že provizorní stropní konstrukce má zatížení 50 kg/m2, neboť toto neodpovídá normě ČSN EN 1991-1-1.

[28] Závěrem namítal, že správní orgány pochybily, když nezjistily, který subjekt byl v době vzniku úrazu zaměstnavatelem, jenž převzal staveniště. Vysvětlil, že zaměstnavatel, který převzal staveniště, pak byl i zaměstnavatelem, u něhož došlo ke vzniku úrazu a ten (na rozdíl od žalobce) byl povinen objasnit příčiny a okolnosti vzniku pracovního úrazu. Za účelem zjištění příčin a okolností vzniku pracovního úrazu navrhoval k důkazu stavební povolení; stavební deník podnikatele, který stavbu jakožto zhotovitel prováděl a byl tak povinen provést řádné proškolení a zabezpečení stavby; osvědčení o autorizaci stavbyvedoucího; smlouvu o dílo mezi zadavatelem a zhotovitelem stavby; výpis z živnostenského rejstříku zhotovitele stavby. Odkázal i na znalecký posudek, jenž je součástí spisového materiálu, kde je popsáno, jaký měl být správný postup žalovaného v daném řízení.

III.
Vyjádření žalovaného

[29] Žalovaný se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti zcela ztotožnil s právním názorem krajského soudu v napadeném rozsudku a odkázal na něj.

IV.
Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[30] Nejvyšší správní soud přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozhodnutí krajského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[31] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k posouzení kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí krajského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[32] K námitce stěžovatele, v níž tvrdil, že zraněný zaměstnanec byl v den jeho nástupu do práce proškolen ohledně bezpečnosti a ochrany zdraví pro výkon práce, a proto se stěžovatel nedopustil porušení povinností stanovených v § 103 odst. 2 zákoníku práce, Nejvyšší správní soud uvádí, že žalobci nebylo ani v jednom z rozhodnutí správních orgánů vytýkáno porušení této povinnosti. Stěžovatel zřejmě přehlédl, že prvostupňový orgán ve svém rozhodnutí ve výroku pod bodem III. zastavil řízení „*o nesplnění povinnosti zajistit zraněnému zaměstnanci školení o právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, které doplňují jeho odborné předpoklady a požadavky pro výkon práce, týkající se jím vykonávané práce a vztahující se k rizikům, s nimiž může přijít do styku na pracovišti, na kterém je práce vykonávána při nástupu zaměstnance do práce, a to nejpozději do 1. 4. 2014, což byl den nástupu zaměstnance do práce, když pracovní smlouva byla sepsána a podepsána dne 17. 3. 2014.*“ V odůvodnění svého rozhodnutí správní orgán I. stupně k zastavení této části řízení uvedl, že má za prokázané, že stěžovatel zraněnému zaměstnanci výše uvedená školení při nástupu do práce zajistil, tudíž tímto jednáním neporušil povinnosti ve smyslu § 103 odst. 2 zákoníku práce. Provedení pak jakéhokoliv důkazu, jímž by mělo být výše uvedené tvrzení stěžovatele prokázáno, by bylo v rozporu se zásadou rychlosti a hospodárnosti řízení. Uplatněnou námitku stěžovatele tak Nejvyšší správní soud posoudil jako zcela nedůvodnou.

[33] Taktéž Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem v tom, že se nedopustil porušení povinností stanovených v § 16 písm. b) zákona č. 309/2006 Sb.; ani toto porušení povinností mu nebylo v rozhodnutí správních orgánů vytýkáno. V prvostupňovém rozhodnutí bylo ve výroku I. bod 3. stěžovateli kladeno za vinu toliko porušení povinnosti uvedené v § 16 písm. a) zákona č. 309/2006 Sb.

[34] K nesouhlasu stěžovatele ohledně jeho označení jako *zhotovitele* ve smyslu § 16 písm. a), b) zákona č. 309/2006 Sb. Nejvyšší správní soud poukazuje na § 3 odst. 1 zákona č. 309/2006 Sb., v němž je za zhotovitele na stavbě považován ten zaměstnavatel, který

jako zhotovitel provádí stavbu nebo se na jejím provádění podílí ať už formou montážní, stavebně montážní, bourací nebo udržovacími pracemi bez ohledu na její stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály, konstrukce, účel jejich využití a dobu jejich trvání (tj. včetně případných subdodavatelů zhotovitele). Ve zvláštní části důvodové zprávy k novele zákona č. 88/2016 Sb. je poukázáno na odlišné postavení zhotovitele provádějícího stavbu (popř. podílejícího se na jejím zhotovení) od dodavatele materiálu, který však fakticky stavbu neprovádí jako zhotovitel stavebních, montážních, stavebně montážních, bouracích nebo udržovacích prací (a to ani částečně). Dodavatele, jenž pouze poskytuje jinému zhotoviteli službu, tj. nevykonává činnost stavebního charakteru, nelze považovat za zhotovitele. V nyní posuzované věci není sporné, že stěžovatel, resp. jeho zaměstnanci, vykonával na stavbě konkrétní stavební práce, a to dodávku a montáž izolací na rozvodech vytápění, zdravotechniky, VZT. Jednalo se tak bezpochyby o výkon činnosti stavebního charakteru. Stěžovateli tedy na stavbě svědčilo postavení zhotovitele ve smyslu zákona č. 309/2006 Sb., proto Nejvyšší správní soud posoudil i tuto kasační námitku jako nedůvodnou.

[35] Dále stěžovatel správním orgánům vytkl, že nezjistily, který konkrétní subjekt v době vzniku úrazu byl na stavbě zaměstnavatelem, jenž převzal staveniště. Stěžovatel byl přesvědčen, že nikoli on, nýbrž právě tento zaměstnavatel byl povinen objasnit příčiny a okolnosti vzniku pracovního úrazu zraněného zaměstnance. Nejvyšší správní soud odkazuje na pregnantní vypořádání této námitky krajským soudem, jenž v napadeném rozsudku zdůraznil, že předmětem daného řízení je dodržování povinností stěžovatele v oblasti zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci vyplývající z § 102 a § 103 zákoníku práce, a nikoli zjišťování příčin pracovního úrazu zraněného zaměstnance. Proto správně již krajský soud nepřistoupil z důvodu nadbytečnosti k provedení stěžovatelem navrhovaných důkazů, jimiž prokazoval okolnosti vzniku úrazu, jako stavební deník podnikatele, který stavbu jakožto zhotovitel prováděl; osvědčení o autorizaci stavbyvedoucího; smlouvu o dílo mezi zadavatelem a zhotovitelem stavby; výpis z živnostenského rejstříku zhotovitele stavby; znalecký posudek.

[36] Stěžovatel v kasační stížnosti rovněž namítal, že provést příslušná školení a zadávat práci na stavbě bylo úkolem společnosti NIESBERGER INSTALACE s. r. o. Jinými slovy se danou námitkou stěžovatel snažil přenést svou odpovědnost za neposkytnutí přiměřených informací a pokynů zraněnému zaměstnanci o bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na jinou osobu. Již v rozsudku ze dne 12. 2. 2014, sp. zn. 6 Ads 63/2013, Nejvyšší správní soud vysvětlil, že *„povinnosti na úseku prevence rizik a bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců dle zákoníku práce mají vzájemné průniky, pokud jde o osoby odpovědné za jejich přijetí. Jedno a totéž opatření tak mohou mít povinnost přijmout různé subjekty na různých úrovních řízení a každý z nich může být potrestán za své vlastní selhání. Jinými slovy, každý zaměstnavatel má povinnost chránit před riziky své zaměstnance a dokonce i další osoby zdržující se na jeho pracovišti, včetně svých subdodavatelů a zaměstnanců jiných dodavatelů. Tutéž povinnost však má (v rámci svých objektivních možností) též hlavní dodavatel v rozsahu celé stavby a další subdodavatelé v rozsahu svých pracovišť a vůči svým zaměstnancům odesílaným na jiná pracoviště.“*. Ve světle výše uvedeného právního názoru je zřejmé, že povinnost zajistit poskytování informací a pokynů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci nesvědčí pouze jednomu zaměstnavateli vůči svým zaměstnancům na stavbě, nýbrž tatáž odpovědnost za poskytování předmětných informací a pokynů tíží i jiné zaměstnavatele na různých úrovních řízení prací na stavbě. Přitom za shodné opomenutí, tj. neposkytnutí

předmětných informací a pokynů, mohou být potrestány i dvě různé osoby, pokud obě stíhala tatáž právní povinnost. Stěžovatel tedy sám sebe nemůže vyvinit z povinnosti zajistit poskytování informací a pokynů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci svým zaměstnancům, byť tato povinnost stíhá i další zaměstnavatele – zhotovitele zadávající práce na stavbě. Jelikož v dané věci tížila stěžovatele zákonem daná povinnost poskytnout svým zaměstnancům školení za účelem zajištění jejich bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na stavbě, zůstává stěžovatel nositelem této povinnosti, přestože jeho zaměstnancům práci na stavbě zadávala třetí osoba.

[37] Stěžovatel v kasačních námitkách vytýkal zhotoviteli a koordinátorovi stavby, že nezajistili řádné označení nosnosti stropních panelů BRUCHA, ani neprovedli jiná preventivní opatření. Jak již uvedeno výše v bodě [36] tohoto rozsudku, Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že kromě jiných odpovědných osob na stavbě, tížila povinnost provádět kontroly za účelem zjištění úrovně bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a účinnosti stanovených opatření, i stěžovatele. Stěžovatel se tak nemůže zbavit odpovědnosti na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ani v situaci, kdy i jiné osoby se na stavbě dopustily porušení sporovaných povinností. Stěžovatelovou povinností bylo vyvinout vlastní aktivní činnost a ověřit si bezpečnost pracovního prostředí, ve kterém jeho zaměstnanci vykonávali pracovní činnost. Tedy pokud se zaměstnanci stěžovatele při montáži izolačního materiálu pohybovali po provizorní stropní panelové konstrukci, bylo povinností stěžovatele zjistit, jakou má tato nosnost, a na základě svých zjištění pak měl přijmout vhodná preventivní opatření za účelem zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci svých zaměstnanců. Nejvyšší správní soud zároveň upozorňuje, že zhotovitel a koordinátor stavby provizorní panelové konstrukce se k problematice označení nosnosti této konstrukce jednoznačně vyjádřili tak, že jejich povinností nebylo označit stropní konstrukci tabulkou s údajem o její nosnosti, jelikož stropní konstrukce nebyla určena jako podlahová, tj. pochozí konstrukce.

[38] Námitky stěžovatele týkající se nevěrohodnosti protokolu o kontrole; neobeslání jednatele stěžovatele ke kontrolnímu šetření, jenž se pak kontroly nemohl účastnit; nedostatečnosti skutkových zjištění o smluvním vztahu mezi stěžovatelem a NIESBERGER INSTALACE s. r. o.; nesprávně postavené stropní konstrukce v rozporu s normou ČSN EN 1991-1-1 a neuvedení zdroje, z něhož byla informace o nosnosti převzata; nebyly uplatněny v žalobě, ačkoliv tak stěžovatel zjevně učinit mohl. Tyto kasační námitky jsou proto nepřípustné podle § 104 odst. 4 s. ř. s. (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004 – 49).

[39] Dále stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil řadu námitek, které jsou však pouhými obecnými tvrzeními či citacemi právních předpisů, aniž by poukázal na konkrétní pochybení správních orgánů a krajského soudu. Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že kasační námitky musí zahrnovat jak skutkové, tak právní důvody, aby z nich bylo patrné, z jakého konkrétního důvodu stěžovatel považuje rozhodnutí krajského soudu za nezákonné. Stěžovatel musí vylíčit, k jakým konkrétním vadám došlo podle jeho názoru ve správním či soudním řízení, jakými blíže určenými vadami trpí podle něj rozhodnutí soudu, v čem přesně spatřuje nesprávné posouzení právní otázky soudem apod. (srovnej usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 2. 2006, č. j. 1 Azs 9/2006 - 41, www.nssoud.cz, či rozsudek ze dne 23. 10. 2003, č. j. 2 Azs 9/2003 - 40, publikovaný pod č. 113/2004 Sb. NSS). Pouhý výčet paragrafů nebo slovní citace některého zákonného

ustanovení jako námitka nemůže obstát. Jelikož další stěžovatelem v kasační stížnosti uvedená tvrzení o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu věci jsou natolik obecná a abstraktní (tj. nenavázaná na konkrétní skutkové okolnosti daného případu), Nejvyšší správní soud nevidí prostor k jejich přezkoumání soudem.

V.
Závěr a náklady řízení

[40] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, proto ji dle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[41] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s. Účastník, který měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, od účastníka, který ve věci úspěch neměl. Úspěšnému žalovanému ovšem žádné náklady nad rámec běžné administrativní činnosti v tomto řízení nevznikly, takže mu Nejvyšší správní soud náhradu nákladů nepřiznal.

P o u č e n í :
Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 13. června 2019

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu